

[Bertel Dahlgaard.]

denfor visse faglige områder. I nogle tilfælde forekommer det mig at være ren fagegoisme, som vel er forståelig, men som jeg ikke synes er i pagt med den solidaritets-tradition, som danske arbejdere ellers med rette er så stolte af. Det kan ikke understreges tilstrækkeligt stærkt, at rationalisering og modernisering teknisk og arbejdsmæssigt må være løsenet både hos ledelsen, funktionærerne og arbejderne i den kommende tid. Bøjer man sig ikke herfor, så saver danske arbejdere selv den gren over, hvorpå de sidder; denne gren hedder konkurrenceevne.

I denne forbindelse føler jeg trang til at sige, at i ganske særlig grad gælder disse betragtninger efter min mening med hensyn til byggeriet. Gamle forestillinger på disse områder, stivhed i arbejdsmetoder, konservatisme ved overgang til nyere arbejdsmetoder og arbejdsformer forekommer mig at stå som en hindring. Nu har en delegation været i Sverige på studierejse, og en redegørelse for iagttagelserne derovre foreligger. Det ses, at man derovre bevæger sig rask frem mod nye fremskridt. Man er langt bagefter her i Danmark på disse områder. Byggeriet stiller os overfor de største problemer i den kommende tid. En billig-gørelse af byggeriet gennem fremskridt svarende til de svenske er mulig, og det vil få de alvorligste samfundsmæssige følger, hvis ikke de, der forestår byggeriet, i forening med byggearbejderne bliver lydhøre for de muligheder, der foreligger.

Jeg skal altså takke den højtærede minister for det initiativ, han har taget. Jeg afventer, hvilke synspunkter man fra andre partiers side vil fremsætte på dette område. Jeg erkender, at det ville være rimeligt, om disse spørgsmål blev genstand for en videre behandling her i tinget; men vi kan jo nu se, hvordan forhandlingerne forløber.

Lindberg: Jeg vil gerne først sige til det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard, at jeg tror ikke, det alene skyldes de radikales forslag, at den højtærede arbejdsminister har nedsat en arbejdsmarkedskommission. Det er sikkert det ærede medlem bekendt, at denne kommission har mange andre og måske mere vidtrækkende opgaver end netop dem, der er anført i det forslag, det radikale venstre her har forelagt.

Må jeg iøvrigt sige, at jeg synes, dette forslag i og for sig kan være velbegrundet og på sin plads, men jeg tror nok, at man fra det radikale venstres side overdriver betydningen af de problemer, man har rejst,

i hvert fald i forbindelse med de ufaglærtes overgang til faglærtes områder, omskoling o.s.v. Det er min opfattelse, at det er helt andre og større problemer, man i virkeligheden først og fremmest skal beskæftige sig med. Det er også min opfattelse, at man indenfor det danske arbejdsliv både fra arbejder- og arbejdsgiverside har været medvirkende både til omskoling og til at overføre ufaglærte til faglærtes områder gennem de sidste årtier.

Det er jo således, at vi her i Danmark ikke fagmæssigt set bygger på rene industriforbund, således som vi kender det både i Norge og Sverige og andre steder i udlandet. Vi har måske nok stort set mere lavsmæssige forhold inden for dansk fagbevægelse, men jeg vil dog gerne have lov til ved denne lejlighed at pege på, at der indenfor en række områder faktisk er industriforbund. Jeg kan nævne sådan noget som tekstil, beklædning, skotøj, slagterier, møllerier, sukker- og chokoladearer, hele vor levnedsmiddelindustri, vor tobaksindustri og den keramiske industri. Indenfor en lang række fagområder har man faktisk industriforbund, hvor man anvender den arbejdskraft, man kan få fat i, uanset om den er faglært eller ikke. Det er sikkert heller ikke ukendt, at man også indenfor den store jernindustri, hvor der i øjeblikket beskæftiges ca. 100 000 mennesker, i høj grad har set bort fra, om de pågældende var faglærte eller ufaglærte. Der er her gjort en fælles indsats fra arbejdsgiver- og arbejderside. Jeg kan f. eks. pege på, at man indenfor de jernindustrielle virksomheder i København i løbet af de sidste 10 år har forøget de ufaglærte arbejders antal fra ca. 4 000 til i hvert fald over 10 000. Det er altsammen bevis på, at man har vist en vis smidighed i spørgsmålet om at flytte arbejdskraft over på de områder, hvor man nu engang havde brug for den.

Jeg erkender, at man indenfor byggeindustrien — det var nærmest det, det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard var inde på — måske har været noget mere tilbageholdende; men jeg tror som sagt ikke, det er nødvendigt at nedsætte en særlig kommission for at løse disse problemer. Man må også huske på, når man taler om byggeindustrien, at det ofte er om sommeren, man står og mangler arbejdskraft, og det er jo gerne et tidspunkt, hvor der — sådan har det i hvert fald været i de senere år — er fuld beskæftigelse. Derfor har der ikke været så meget at gøre her. Det nytter ikke meget, at man om vinteren, når der går flere tusind tømrere og murere ledige indenfor